
Comentaris al dia

La malaltia de Creutzfeldt-Jakob

És una demència progressiva que en menys d'un any duu a la mort. El quadre clínic és molt pobre: al costat de la demència hi ha signes neurològics variats, essent els més constants les mioclònies. Afecta essencialment els adults, d'un i altre sexe. Ha estat detectada a tot el món amb una freqüència mitjana d'1-2 per un milió.

El que li dona una personalitat destacada és ésser produïda per un virus que ha estat aïllat en els malalts a partir dels ganglis limfàtics, de la melsa, dels pulmons i, sobre tot, de la medulla i del cervell on les concentracions són molt més altes. Aquesta etiologia vírica planteja el problema de la transmissió i, per tant, de la possibilitat de contagi. Experimentalment ha estat transmesa al simi mitjançant injecció intracerebral, intraperitoneal, intravenosa i intramuscular. En canvi, la inoculació no ha estat possible a través de la mucosa nasal ni de la conjuntiva. La malaltia, doncs, resulta poc contagiosa, però ha estat registrat algun cas de contaminació accidental: un després d'un empelt corneal i dos a conseqüència de la implantació d'elèctrodes estereo-atàxics que havien servit per a un malalt. Alguna altra via d'entrada hi deu haver que expliqui la propagació espontània de la malaltia.

De moment no sembla necessari l'aïllament dels malalts, però sí que cal descartar-los com a donants de sang i d'òrgans; i, a més, cal desinfectar bé a l'autoclau (121° C durant una hora) tots els instruments que hi hagin estat en contacte i llançar l'agulla que eventualment hagi servit per explorar la sensibilitat. Per al personal sanitari que hi estigui en contacte n'hi ha prou amb una bona neteja de la pell amb els detergents habituals, però caldrà extremar les precaucions per no infectar-se manipulant sang, líquid cèfalo-raquidi i material de biòpsia.

Rubèola de l'embaràs i diabetis

La freqüència de la diabetis és significativament alta en els individus la mare dels quals passà la rosa durant l'embaràs; és a dir, el que con-

vencionalment és designada «rubèola congènita». En una sèrie de 353 individus en els quals es donava aquesta circumstància (*Lancet*, 1978, I, 57) s'hi han registrat 17 casos de diabetis. En la major part d'aquests i d'altres casos similars, la diabetis apareix entre 20 i 30 anys —poques vegades abans— i sembla que com més greu ha estat la rubèola més precoç i més greu és la diabetis.

El mecanisme d'acció del virus no és pas ben conegut. Hi ha qui pensa en una reacció immunitària, però hi ha experiències que ho contradiuen i duen a la convicció que no hi ha altre mecanisme patogènic que l'acció directa del virus sobre les cèl·lules beta. Setze conilles prenys han estat infectades amb virus rubeòlic. L'examen del pàncreas dels fetus i dels fills ja adults ha mostrat lesions evidents de les cèl·lules beta dels illots de Langerhans: desgranulació, vacuolització, distensió del reticle endoplàsmic, tumefacció de l'aparell de Golgi i de les mitocondries. Un altre grup de conilles gràvides rebé només la injecció de medi de cultiu sense virus; els pàncreas examinats foren totalment normals. El responsable directe i únic de les lesions és, doncs, el virus. Llavors hom es pregunta: com és que aquest virus és tan actiu contra el pàncreas quan és transmès en el curs de la gravidesa i no ho és després del naixement? De moment no hi ha resposta plausible.

Un nou antidepressiu: La Nomifensina

Llançada per la casa Hoechst amb el nom d'*Alival*, aquesta nova droga actua —segons els qui la patrocinen— com els antidepressius clàssics amb dues diferències importants: absència d'efectes cardiovasculars i de propietats atropíniques. Se n'ha fet un assaig extens, experimental i clínic, i d'acord amb els resultats sembla que avui ja és possible d'assentar algunes nocions clares.

Resulta evident la seva acció correctora de la distímia i de la inhibició depressives i sobre la simptomatologia ansiosa. Els trastorns de la son que tan sovint acompanyen la depressió milloren notablement; també les manifestacions característiques de l'estat depressiu: desesper, descoratjament, pèrdua d'interès, sentiment de culpabilitat, pèrdua del goig de viure i de l'impuls vital, sentiment d'angoixa.

Amb la dosi habitual —50, 75, 100 mg/dia— els efectes comencen abans d'acabar la primera setmana de tractament, i al cap de tres setmanes els bons resultats arriben al 70 % dels malalts.

Els efectes indesitjables han estat observats molt rarament. En aquest aspecte, cal subratllar que els que han assajat la nova droga